

KOLGA-AABLA KÜLA ARENGUKAVA

2010-2015

KUUSALU VALD

HARJUMAA

SISUKORD

1. EESSÕNA	3
2. SISSEJUHATUS	3
3. KÜLA ÜLDKIRJELDUS JA HETKEOLUKORD	3
3.1. Küla ajalooline taust	3
3.2. Küla paiknemine	4
3.3. Küla looduslikud olud	4
3.4. Küla majanduslikud olud	4
3.5. Küla infrastruktuur	4
3.6. Küla elanikkond	6
3.7. Külaelanike koostöö	6
3.8. Küla arengutendentsid	7
4. KÜLA VAJADUSED	7
4.1. Elulised vajadused	7
4.2. Arenguvajadus	9
5. KÜLA TULEVIKUVISIOON	9
6. KÜLA ARENGUEELISTUSED	10
7. KÜLA ARENDUSE TEGEVUSKAVA JA EELARVE	13
8. ARENGUKAVA ELLUVIIMINE JA JÄLGIMINE	14
9. KÄSITLETUD ÕIGUSAKTID	14
10. LÕPPSÕNA	15
Lisa 1. Küla asukoha kaart	16
Lisa 2. Kolga-Aabla puurkaevu veetöötusjaamaks ümberehitamise ning veevärgitrasside ühendamise projektid	17

1. EESSÕNA

Kolga-Aabla on kiiresti areneva ja Euroopa Liidu koosseisus oleva väikese Eesti küla, mille elukeskkonna säilitamine ja parandamine vajab eelkõige külaelanike aktiivset osalemist ning nendepoolset selget tulevikumääratlemist. Tihendades koostööd koduvallaga ja Lahemaa Rahvuspargiga, tuleb vaadata muutuva ühiskonnaga koos kaugemale ette ja mitte elada vaid tänases päevas. Siit tuleneb vajadus teha ümberkorraldusi või muudatusi eeskätt planeerimistegevuses. Määratledes ja teavitades küla seisukohti, saame mõjutada koduvalla otsuseid. Seeläbi on meil suurem võimalus saada hädavajalikku toetust ja külale eluliselt vajalike projektide kaasfinantseerimist.

Allpool esitatud arengukava püüab lahti arutada tekkinud olukorda ning koostada reaalselt analüüsi praegusest olukorrast. Analüüsi tulemuse abil on võimalik selgelt määratleda olemasolevaid probleeme ning koostada vajaminevad arenguplaane puuduste leevendamiseks või kõrvaldamiseks.

2. SISSEJUHATUS

Käesoleva arengukava eesmärgiks on määrata Kolga-Aabla küla peamised arengusuunad ja tegevusvaldkonnad aastani 2015.

Küla arengu planeerimisel on silmas peetud keskkonnasõbralikku ja terve elukeskkonna säilitamist külas. Lähtekohaks on võetud vabas turumajanduses ellujäämiseks vajaliku konkurentsivõime säilitamine ja säästva arengu põhimõtted. Eelkõige on arengukava koostamisel püütud lähtuda kõigi külaelanike soovidest ja ettepanekutest. Kolga-Aabla küla arengukava lähtub Eesti Vabariigi seadustest, Harju maakonna planeeringust ning Kuusalu valla üldplaneeringust ja arengukavast.

3. KÜLA ÜLDKIRJELDUS JA HETKEOLUKORD

3.1. Küla ajalooline taust

Kolga-Aabla küla on Kuusalu vallas rahva arvu järgi suuruselt kümnendal kohal. Täiendiga Kolga- on ta varustatud tähistamiseks valdusalast kuuluvust ning eristamiseks samanimelisest Kiiu mõisale kuuluvast naaber külast, Kiiu-Aablast. Umbes 14. või 15. sajandil, on Kolga ja Kiiu mõis maid jaganud nii, et Kiiu on saanud Juminda poolsaare looderanniku, kus on (vähemalt hiljem) asunud Kiiu-Aabla, Leesi ja Tammistu küla. Ülejäänud poolsaar on kuulunud Kolgale. 18. sajandil on Kiiu rannakülad läinud Kolgale..1637.a. Kolga vakuraamatus on Kolga-Aablas (Habel) kirjas 2 talu,1631a. on juba 4 talu,1739.a.on 6 talu,1858.a. 8 talu ja 7 vabadikukohta, 1880.a. 8 talu ja 11 vabadikukohta, 1938 oli 35 majapidamist. Noored ja vanad elasid rõõmsalt koos ning tegelesid peamiselt kalapüügi ning põllumajandusega. Külänõukogude aegu 1980 – ndatel aastate alguses kaotati Kolga-Aabla küla külade nimekirjast ja liideti naaberküla Kiiu-Aablaga, mille tulemusena moodustati üks suur küla nimega Aabla. Taasiseseisvumisaastatel lahutati need kaks küla ning Kolga-Aabla sai oma algupärase nime tagasi.

Käesoleval hetkel on külas 56 majapidamist ja 2 korrusmaja 23 korteriga, milledes püsielanikud on ligi pooltes majapidamistes. Kolga-Aabla küla alaliste elanike arv on püsinud 100 elaniku kandis viimased 10 aastat.

3.2. Küla paiknemine

Küla paikneb Harjumaal Lahemaa Rahvusparki läänepoolisel territooriumil, Juminda poolsaare keskosa läänekaldal. Kuusalu alevikuni Kuusalu valla keskuseni on 18 kilomeetrit ja Eesti Vabariigi pealinna Tallinnani on ligikaudu 70 kilomeetrit. Kaugused maakondlikest või üleriigiliste tähtsusega teedest ei ole pikad. Küla läbib "Euro velo" jalgrattatee marsruudil Kuusalu – Palmse ning alguse saab ka Suuresoo matkarada. Kolga-Aabla on pealinna lähiküla ning sobib puhkamisega seotud tegevusteks.

Ühendusteel keskuste vahel on heas korras. Oma sõiduvahendit kasutades on liikumisolud vastavalt aastaajale head või rahuldavad. Hommikune-, lõunane ja õhtune bussiühendus Tallinna ja Kuusaluga katab hetkel külaelanike tavapärased vajadused. Asukoht elava liiklusega autotee juures on soodne küla arengu jätkusuutlikkusele.

Küla läbib lisaks põhja-lõuna suunas kulgevale Kuusalu-Leesi maanteele küla ajaloolist keskosa kaldajoonest lahutav külatee. Küla keskosa majapidamised asuvad põhiliselt kahe nimetatud liiklussoone vahelisel alal. Kõrgema kaldaga lõunaosa majapidamised paiknevad suuremalt jaolt suurte teede ja kaldajoonel. Küla põhjapoolse osa eluhooned asuvad maanteest ida pool.

3.3. Küla looduslikud olud

Küla asub looduslikult kaunis, suhteliselt vahelduva samas rahuliku reljeefiga läände ja edeleasse avatud Kolga lahe idakaldal. Põhja pool asub Kiiu-Aabla küla, lõuna pool Pedaspea küla, idas Suursoo metsaalad.

Haljastus on varieeruv. Küla lõunapoolse osa mereäärne on kaetud imeilusate sarapuu- ja kadakasalude ning okaspuumetsadega. Küla põhjapoolses osas asub maaliline liivarand koos liivaluidete ja rannamändidega.

Endistest kalurimajadest mööda kulgevalt ning kallasjoont jälgivalt külateelt avanevad teelisele ridamisi kordumatud ning meeldejäävad vaated rannamajadele, laheavarustele, kaldale ning metsale. Küla põhjaosas palistavad maanteed männimetsaga kaetud võimsad düünid ning valge avaneb erakordne vaade avarale liivarannale ning rändrahnudega palistatud lahejoonele.

3.4. Küla majanduslikud olud

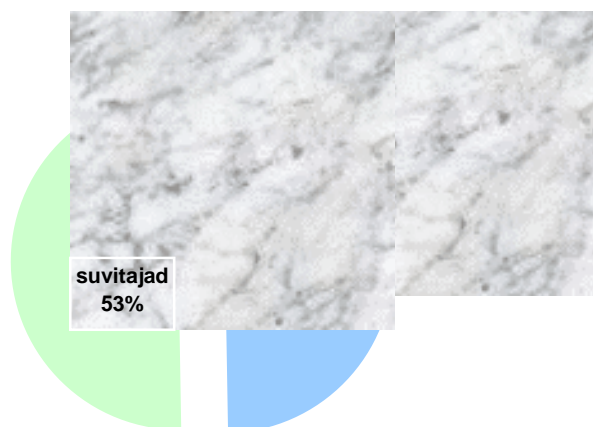
Külaelanike põhitegevuseks läbi aegade on olnud kalapüük, kuna pinnas on üldosalt kivine ja kuiv. Tegeldud on nii kala püügi kui töötlemisega, kuna Nõukogude ajal asus külas M.S Kirovi nimelise Kalurikolhoosi kalatöötlemise tšehh. Kõrval tegevustena on tegeldud ka loomapidamisega ja põlluharimisega.

Küla majanduslikud olud on viimastel aastatel halvenenud, kuna küla ainuke tootmisbaas "Esmari kalatööstus", mis tegeles kalakonservide valmistamisega läks pankrotti ning seejärel ka külapood suleti. Need kaks asutust olidki ainukesed tööandjad külas.

Muud majapidamised otsesest majandustegevusest ei edenda, kuid isiklikuks tarbeks kasvatatakse aed- ja puuvilju. Seega kogu elanikkond käib tööl väljaspool küla. Enimlevinud töökohad paiknevad Tallinna linnas või Kuusalu vallas olevates ettevõtetes.

3.5. Küla infrastruktuur

Küla on tiheasustusega ja hetkel on külas 56 majapidamist individuaalmajade näol ning 2 kahekordset korterelamut 23 korteriga, kokku seega 79 majapidamist. Neist elamistes elab 38 peret oma majapidamises aastaringelt, teised kasutavad erinevatest probleemidest tingitult majapidamisi ainult suvisel perioodil. Sissekirjutuse järgi on külaelanike 2010 aasta alguse seisuga 109 inimest.

Majapidamiste üldilme on hea ja omanikud püüavad vastavalt võimalustele majapidamisi korrastada. Tühjalt ja ilma heaperemehetult seisvaid hoonetekomplekse ja rajatisi on külas kolm („Esmari kalatööstus” ; Lasteaia ja pioneerilaagri hoonetekompleks ; Sadama rajatised ja hooned) .

Elektriliinide renoveerimine lõpetati 2008 aasta kevadel. Nimetatud tööde käigus vahetati välja küla kõige vanem alajaam ning majapidamised ühendati maa- või õhukaabliga. Elektri jaotusvõrgu renoveerimine parandas oluliselt küla elektrivarustus, vähenenud on üldised voolukatkestused.

Küla ühisveetrasside ehitus lõpetati 2003 aastal ning enamus majapidamistel on ühisveevärgi liitumispunktid .Praegusel hetkel varustab küla tarbeveega kolm süvapuurgaevu. Põhikaev ja reservkaev on omavahel ühendatud ühisveevärgi peatrassi kaudu ning kolmas kaev varustab veega korrusmaju . Soovida jätab kõigi kaevude joogivee kvaliteet. Kehtivatele normidele ei vasta puurkaevuvee liigne raua, ammoniumi ja mangaani sisaldus.

Heitveesüsteeme ei ole veel külasse juurde rajatud, kuid säilinud on küla keskel asuv kolhoosiaegne heitveetrass ja korterelamute heitveetrass küla põhjapoolses osas.

Telekommunikatsiooniühendused on head. Lauatelefonidega on varustatud 25 majapidamist. Need ühendused on välja ehitatud kaabelühendused „Eesti telefoni” poolt ning keskjaam paikneb küla keskel endise kalatööstuse territooriumil. Kahjuks takistavad vananenud seadmed ning vabade numbrite puudumine kiiret andmeside kasutamist ja kõikide kaasagsete võimaluste kasutamist, mida firmad pakuvad. Nimetatud probleemi tuleb lahendada koostöös AS Elioniga. Viimastel aastatel on märgatavalt paranenud mobiilside, kuna küla vahetusse lähedusse paigaldati Eesti Mobiiltelefoni sidemast.

Prügilepingutega on kaetud külas 25 majapidamist, kuid uusi liitujaid lisandub pidevalt.

Kuna küla jääb Kolga asula lähedusse, siis kooli, lasteaia ja probleeme ei ole. Lapsi veab Kolga kooli ja lasteaeda valla buss. Lähim kauplus asub Kolgas. Lähim kultuurimaja asub

Leesi külas, mis asub külast 5 kilomeetri kaugusel. Suvisteks üritusteks kasutatakse sellele lisaks Kolga-Aabla vabaõhulava, mis on küll amortiseerunud ja vajab renoveerimist. Kuid sellegi poolest on vabaõhulava suvise aja peamisi noorte vaba aja veetmise kohti.

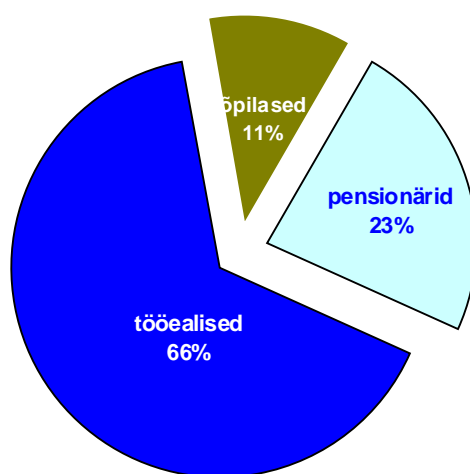
Nõukogude aja lõpul saadi külateed heasse seisukorda ning on kaetud asfalt kattega. Viimastel aastatel on need hakanud lagunema ja vajaksid parandamist.

2007 aastal paigaldati ka külavahele välisvalgustus, mida 2008 aastal pikendati, kuid valgustust vajavad veel küla kaks bussioote paviljoni.

Küla põhjapoolses osas asub ka 400 meetri pikkune liivarand, mida kasutavad ujumiseks enamus külaelanikke ja ka kaugemat rahvast. Paraku puudub rannas selle kasutajatele nii tualett, prügikastid kui ka muu infrastruktuur.

Suurimaks probleemiks on külas siiski joogivee kehv kvaliteet.

3.6. Küla elanikkond

Külaelanikkond on viimased 10 aastat olnud suhteliselt stabiilne ja Kuusalu Vallavalitsuse andmetel on hetkel külas 109 alalist elanikku. Suvisel perioodil külaelanike arv suureneb pea poole võrra, ulatudes kuni 250 inimeseni. Vanuseline jaotus toob välja, et külas on 26 pensionäri, 12 alaealist, 71 täiskasvanud isiku

Külas on erinevate alade asjatundjaid, kellel on olemas laialdased teadmised ning oskused ja kes omavad piisavalt head elukogemust. Külas on kokku 79 majapidamist ja enamustes majapidamistes on elujõuline ja terve perekond, kes on igakülgsest nõus arendama ja toetama küla arengut.

3.7. Külaelanike koostöö

Külaelanike vahelised suhted on normaalsed ja rannarahvale kohased. Kuna küla on tiheasutuses, siis suhtlevad inimesed küllaltki tihedalt ja arusaamatusi ning tülisid naabrite vahel ei ole. Kui on suuremaid ettevõtmisi tuleb külaelanikkond enamasti appi ning on üksteisele igati toeks. Toetatakse teineteist ja ollakse eelkõige naabrile kõigi oma jõudude ja oskustega toeks.

3.8. Küla arengutendentsid

Külas on viimastel aastatel kinnisvaraga tehtud mõningaid tehinguid ja külaelanikkond on olnud aastakümneid stabiilne. Enamikel juhtudel on omanike vahetused toimunud pärimiste teel. Ehitustegevused käivad külas jõudsalt, kuid enamasti renoveeritakse vanu hooneid. Seoses Lahemaa Rahvuspargi kaitseeskirjadega kehtivad ehituspiiranguid, millega uuslamute rajamine on raskendatud. Samuti on rahvuspargi kaitseeskirjast tulenevate hulgaliste piirangute ja kitsenduste tõttu külas oluliselt raskendatud ettevõtluse arendamine.

Kiireloomulisemateks projektideks on just küla vee kvaliteedi parandamine ja külaplatsi väljaehitamine. Taastamist vajab ka lagunenenud sadam, et säilitada rannaküla kultuuri ja traditsioone. Küla arengut soodustaks ka lagunevate hoonetekomplekside (kalatööstu, lasteaed) väljaehitamine majutus -või turismi asutusteks. Välja arendamist vajaks ka liivarand ning koht telkimiseks, kuna suvisel perioodil liigub piirkonnas palju turiste, kes vajaksid sellist kohta.

4. KÜLA VAJADUSED

4.1. Elulised vajadused

Arvestades külaelanike põhivajadusi on külale eluliselt tähtsad:

I. Uue puurkaevu rajamine ja veetöötlusjaama väljaehitamine

Eesmärgiks on tagada puhta joogivee kasutamise võimalus kõigile küla majapidamistele. Praegu küla ühisveevärgiga ühendatud pae- ja reservpuurkaevud on eravalduses. Puurkaevudest saadava vee kvaliteet on madal – ei vasta joogivee normidele, nõuab suuri kulutusi keemilisele- ning antibakterioloogilisele puhastamisele, halvendab ühisveevärgi torustiku ning seadmete tehnilist seisukorda. Samas ohustavad praegust küla põhilist veeallikat endise kalatööstuse puurkaevu seansel territooriumil vahetult pumbamaja naabruses asuvad maa-alused masuudimahutid. Mahutid seisavad ligikaudu 20 aastat kasutuseta ning lekkides kujutavad ülisuurt ohtu poolsaare põhjaveele. Masuudimahutid tuleb kiirkorras ja tingimusteta likvideerida, et vältida ümbruse ning Juminda põhjavee laiaulatuslikku reostust.

Küla veevarustuse seisukohalt oleks otstarbekas uue puurkaevu ja veetöötlusjaama väljaehitamine uue asukohas ning küla veetrassi hilisem ühendamine kahe kortermaja veetrassiga. Uue puurkaevu asukoha valikul ja veetrasside liitmisel on vajalik koostöö kinnistute omanikega ning vallaga, et leida sobivaim lahendus.

II. Külaplatsi väljaehitamine

Eesmärk on rannaküla kogukonna elukvaliteedi sh ühis- ja kultuurilise tegevuse ning sportimisvõimaluste ning elukeskkonna kindlustamine ja parandamine. Selleks pakub võimaluse Kolga-Aabla looduskaunis kohas paiknev ning hea ligipääsuga külaplats. Asjakohaste rajatiste parandamise ja lisamisega oleks võimalik külaplatsil korraldada erinevaid kultuuri- spordi- ja vabaajajärgi. Külaplatsi rajatiste taastamine ja täiendamine annaks võimaluse kehtivaid norme ja keskkonnanõudeid arvestades korraldada traditsioonilist jaanituld, kaluritepäeva, suvelõpupidu samuti teatrietendusi, kontserte, laadapäevi,

vabaõhuväljapanekuid, kogunemisi, kutsevõistlusi, õppe-, noorte- ja spordiüritusi. Külaplats oleks kohaks, kus Juminda poolsaare külade elanikel oleks võimalik nii sportida kui ka perekeskselt aega veeta. Ürituste külalised oleksid eeldatavalt Juminda poolsaare ning valla elanikud, eelkõige aga Kolga-Aabla elanikud ja külalised. Sportimisvõimalusi kasutaksid eelkõige tervisesportlased ning küla noored, kes aktiivselt praegugi aktiivselt kasutavad olemasolevat korvpalliplatsi. Kuna külaplatsi territoorium on valla munitsipaalomandis, on probleemi lahendamisel vajalik koostöö Kuusalu vallaga.

III. Pääs merele

Vallapoolne toetus ja järjekindel poliitika on vajalik arengute osas osas, mis võivad ohustada traditsioonilist rannapüüki, rannakülale omast vaba juurdepääsu või vaadet küla mererannale sh vanale sadamakaile, liivarannale, küla looduskaunile rannale üldse.

Rannapüügi jätkumise ja mereturismi soodustamise seisukohalt on oluline olemasoleva lagununud sadamakai ja rajatiste renoveerimine.

Kuna lagununud sadamakoht on erakätes, on sadama taastamiseks küla kogukonna vajadusi arvestades vajalik omanikupoolne koostöö ning ja valla massiivne toetus.

IV. Puhta elukeskkonna säilitamine

Eesmärk parandada küla välisilmet ja suurendada puhkevõimalusi.

Esmajoones tuleb lahendada korrusmajade heitvee puhastus probleem.

Alustada tuleb küla heitveesüsteemi eelprojekteerimise ning vastavate kalkulatsioonidega.

Lisaks peab iga majapidamine liituma korraldanud jäätmeveoga või korraldama oma keskkonnasõbraliku jäätmekäitluse.

Küla välisilme parandamiseks tuleb kinnistuomanikel külatänavad puhastada prahist ning tänaväärsed võsast. Teeäärsed tuleb niita korrapäraselt. Samuti tuleb korrapäraselt raiuda teeristidel ja teekäänakutel kasvav võsa, mis on ohtlik eelkõige küla vahel liikuvatele inimestele ning liiklusvahenditele.

V. Hädaabi ja turvalisuse tagamine

Eesmärk on tagada külaelanike ja külaliste turvalisus ning vajadusel õigeaegne meditsiiniline esmaabi või muu hädaabi õnnetuste korral. Hädaabi ja turvalisus tagavad meetmed on külaarengus olulisel kohal, kuna küla asub hädaabile reageerijatest suhteliselt kaugel ja mitmed küla majapidamised on langenud õnnetuste ohvriks.

Tagada tuleb esmase teabe andmine hädaabi (kiirabi, tuletõrje, politsei) andjatele koht- või mobiiltelefonitelefoni võrgu või interneti vahendusel.

Tänavate äärde tuleb paigaldada sildid majapidamiste nimedega, vajadusel suunavad viidad.

Turvalisuse suurendamiseks tuleb moodustada naabrivalve ning võimalusel liituda Juminda poolsaare vabatahtlike turvühendustega või vastavate tehnovõrkudega.

VI. Supelranna rajatiste väljaehitamine

Supelrand vajab riietuskabiine ja pallimängude väljakut, telkimiskohta ning autode parkimisplatsi. Randa külastab ilusate ilmadega väga palju inimesi. Hädavajalik on suvisel perioodil liivaranna jäätmekäitluse ja tualetimajanduse korraldamine. Tualettide väljaehitamise probleemi on võimalik ühildada külaplatsi väljaehitusega .

VII. Peatänava elektrivalgustuse väljaehitamine

Pikendada tuleks olemasolevat valgustuse elektritoidet nii peatänava põhja kui lõuna suunas kuni bussipeatusteni ning ühendada need korrusmajade välisvalgustusega.

VIII. Kohanimede tähistamine ja viidad

Oluline on nii küla majapidamiste tähistamine talunimedega kui ka olulistele paikade (külaplats, keskus, kauplus, infopunkt, hädaabitelefoni jne tähistamine) viitamine.

XI. Kiirusepiirangu kehtestamine Kuusalu-Leesi maanteel

Külaelanike liiklusohutuse tagamiseks, keskkonna- ja mürareostuse vähendamiseks tuleb Kuusalu-Leesi maanteel Kolga-Aabla piirides sõidukite lubatud kiirpiirust piirata 50 km/h . Maanteeametilt tuleb taotleda vastavate liiklusmärkide paigaldamist küla piiridele

XII. Mustoja silla käsipuud ja märgistus

4.2. Arenguvajadus

Arengujõulise ja perekeskse küla säilimiseks on esmatähtis:

1. arendada välja vabaõhuplats

Küla arendamiseks ja kultuuri lähemale toomiseks on vaja külaplatsile rajada tänapäevane varjualusega laululava koos tantsuplatsi ja publikule mõeldud pinkidega. Samuti tuleks sinna rajada kiigeplats, laste mänguväljak, lipumast, lõkkeplats ja varjualusega istumiskohtohad koos laudadega; palliplatsid (võrkpall, korvpall). Külaplats on juba varustatud nõuetekohase elektrivarustusega. Külaplats tuleks piirata ka aiaga seda eelkõige suuremate esinemiste ning ürituste korraldamiseks, et oleks võimalik tagada turvalisus ja naabrite privaatsus. Kaugemas perspektiivis tuleks leida sobiv asukoht ja ehitada välja nõuetekohase külakeskus.

2. arendada küla infrastruktuuri

Läbi lähedusse ehitatud uute sidemastide ning uue alajaama paigaldamist on oluliselt paranenud telefoni side leviala ja elektriühenduse stabiilsus kuid sellest hoolimata tuleb suunata suuremat tähelepanu interneti kättesaadavuse suurendamisele külaelanike hulgas.

Tegeleda tuleks ka merelepääsu võimaluste säilitamisega ja uute randa pääsemise lahenduste otsimistega läbi algatatud planeeringute.

Küla ootaks aktiivsemat vallapoolset sekkumist lagunevate kalatööstuse hoonete ning lasteaed-kämpingute osas, mis soodustaks infrastruktuuri arengut ning looks ka töökohti. Pikemas perspektiivis vajab lahendust ka ühtse kanalisatsiooni väljaehitamine koos puhastusseadmetega.

5. KÜLA TULEVIKUVISIOON

Küla peab arenema ja seda just läbi inimeste. Kolga-Aabla areng on suunatud eelkõige inimsõbralikule külaelule ning tervetele ja hoolitsetud peredele. Kuna riik algab

perekonnast, siis Kolga-Aabla areng algab eelkõige perekesksetest ning korrastatud majapidamistest.

Külaplatsist on kasvanud välja küla süda, kuhu kogunevad Kolga-Aabla -ja naaberkülade elanikud, et üheskoos nautida tähtpäevade möödumist või kus saab vajadusel korraldada nii küla- kui vallakeskseid üritusi. Lähitulevikus (3-5 aastat) tahame oma koduküla näha esmajoones heakorrastatult, kus on meeldiv elada erinevatesse vanuserühmadesse kuuluvatel inimestel ning kus on tagatud turvalisus ja tervislik elukeskkond. Renoveeritud on sadam ning kõigile külaelanikele on tagatud vaba pääs merele. Külavaheteed on korrastatud ja liiklusohutuse eesmärgil on võsa teeristidelt ja käänakutel maha saetud.

Külaplatsile on rajatud kiigeplats, spordiplatsid, lõkkeplats, mängimiskohta väikelastele ning varjualusega istumiskohad vanematele inimestele. Lisaks sellele on ehitatud välja varjualusega lava külalisesinejatele ning tantsuplats jalakeerutajatele.

Sellises suunas toimuv külaareng ja külakeskuse väljaehitamine paneb külas asetsevate majapidamiste omanikke otsima uusi võimalusi eraettevõtluse käivitamiseks või olemasoleva arendamiseks. Eelistatuid tegevusaladeks jäävad siiski turism ja teenindus. Laiemas perspektiivis näeks küla arendamisel eeskätt turismi osakaalu suurendamist. See soodustaks küla heakorda ning pakuks inimestele uusi ettevõtlusvorme. Lisaks sellele arendaks turism suhtlust ja soodustaks tihedamat läbikäimist erinevate inimeste vahel. Kindlasti suureneb kultuuriürituste arv väikekülas ning naabruses elavad maaelanikud saavad nautida tänapäevaseid vabaõhukontserte või - etendusi.

Kuna küla asetseb keskuste ja erinevate ühenduste vahetus läheduses, on küla arengus peale majutuskohtade pakkumise võimalus korraldada meeleolukaid ja sisutihedaid väikematku lähiümbruskonna tutvustamiseks. Küla ümbruskonnas on erinevaid vaatamisväärsusi: majakivi, Tsite linnusemägi, Hara allveelaevade sadam, Kolga mõis, Leesi kirik, Juminda kivi, neem ja tuletorn

6. KÜLA ARENGUEELISTUSED

Kolga-Aabla majapidamised on suhteliselt tiheda asustusega ning see soodustab inimeste ühtekuuluvustunde tekkimist, kuid teisalt on takistuseks küla arengu ja uute elanike tulekuks. Ainuke võimalus küla edasiseks arengu ja uute elanike lisandumiseks on laiendada ehitustegevust küla lõuna –ja ida suunas, kuhu jäävad ka selleks sobilikud lagedad alad. Enne arengueelistuste koostamist on läbi viidud küla kohta Swot-analüüs. See analüüs kaardistab küla arengu tugevad küljed ning annab teada probleemsematest kohtadest ja suundadest, millest on hea juhinduda küla arengueelistuste tegevuskava koostamisel.

Kolga-Aabla SWOT-analüüs toob välja:

- Tugevad küljed, millele toetudes saab tulevikku planeerida
- Nõrgad küljed, mille parandamiseks tuleb eesmärgid püstitada
- Võimalused, mida Kolga-Aabla peaks püüdma ära kasutada
- Ohud, mida tuleks vältida

<p>VÕIMALUSED</p> <ul style="list-style-type: none"> • Asukoht(meri, rahvuspark) • Tallinna vahetu lähedus • Ühistranspordi olemasolu • Hea teedevõrk • Interneti ühenduse võimalus • „Majakivi matkarada“ ja „Euro Velo“ rattarada läbivad küla • Liivaranna olemasolu • Külarahade olemasolu • 	<p>TUGEVD KÜLJED</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hea turvalisus • Heanaaberlikud suhted külaelanike vahel • Korrastatud majapidamised • Kõvakattega teed •
<p>OHUD</p> <ul style="list-style-type: none"> • Puurkaevude omandi küsimused ja reostuse oht • Merele ligipääsu teede sulgemised • Lagunevad hoonetekompleksid(kalatööstus, lasteaed, kämpingud) • 	<p>NÕRGAD KÜLJED</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ettevõtlike inimeste vähesus külas • Lahemaa piirangud • Töökohtade puudumine kohapeal • Küla oma puurkaevu puudumine • Vabaaja veetmise ja huvitegevuse koha puudumine • Merelt ligipääsu puudumine sadama näol • Noorte elama asumine linna • Majutus- ja telkimiskohtade puudumine •

Swot-analüüs näitab, et Kolga-Aabla asukoht on väga hea ja küla infrastruktuuri arendamisega on võimalus viia küla nõrgad küljed miinimumini, mis soodustab kindlasti tulevikus uute ja aktiivsete elanike elukohtade lisandumist antud piirkonda. See omakorda lisab maksujõuliste elanike hulka valla territooriumil, mis toob tulu kohalikule omavalitsusele.

Kolga-Aabla elanikkond näeb oma koduküla arengueelistustena eelkõige sportliku ning kultuuriüritustele avatud küla arendusel. Seda soodustavad eelkõige alljärgnevate tegevuste ning rajatiste väljaehitamine:

I etapp

1. Külaplatsi välja arendamine

- Varikatusega istumiskohtade rajamine(lauad koos pinkidega)
- Külaplatsi elektrivarustuse ja valgustuse renoveerimine
- Külaplatsi aiaga piiramine
- Varjualusega laululava väljaehitamine koos publiku pinkidega
- WC –de rajamine
- Tantsuplatsile varikatuse väljaehitamine
- Tänavakorvpalli väljaku parendamine ja uue võrkpalliväljaku ehitus
- Väikelaste mänguväljaku rajamine
- Külaplatsi haljastuse parendamine koos lõkkeplatsiga
- Parkimisala laiendamine külaplatsi vahetus läheduses

II etapp

2. Külale uue puurkaevu rajamine joogivee kindlustamiseks

- Uue veetöötusjaama väljaehitamine
- joogivee kvaliteedi parandamine
- veetrasside ühendamine

3. Külätänavate heakorrastus

- Tänaväärse võsa harvendamine või mahasaagimine
- Mittevajalike piirdeaedade likvideerimine
- Külätänavate remont / kõrvalteede remont

4. Tähistatud külätänavate võrgustiku väljaehitamine

- Talusiltide paigaldamine
- Küla üldplaani paigaldamine talu nimedega
- Külla täiendavate infotahvlite paigaldamine

5. Merele ligipääsu võimaluste säilitamine ja parandamine

III etapp

6. Liivaranna väljaehitamine

- Prügikonteinerite paigaldamine
- WC –de ehitamine
- Mänguväljakute rajamine
- Täiendavate parkimiskohtade loomine

7. Telkimisplatsi väljaehitamine

- Turismi elavdamine

8. Sadama väljaehitamine merelt ligipääsu tagamiseks

- rannapüügi säilitamine

9. Kalatööstuse, lasteaia ja kámpingute hoonetekomplekside väljaehitamine majutus ning turismiobjektideks

Küla peamine prioriteet on jääda imeilusaks ja korrastatud rannakülaks. See nõuab külla plaanitavate ehituste ja platside rajamisel looduslike materjalide kasutamist. Esimese arengueelistusena nähakse Kolga-Aablas külaplatsi edasiarendamist. See soodustab kohalike elanike erinevate vanusegruppide läbikäimist, mis arendab küla terviklikku arengut. Tekkiv külaplats parendab külaelanikel vaba aja sisustamise võimalusi. Küla on lasterikas ja see pakuks lastele ja noorukitele võimalusi tegeleda aktiivselt spordiga, istuda niisama või olla lihtsalt vanemate pilkude alt ära. Kuna järjest suurem hulk noori veedavad oma vaba aega arvutimaailmas, siis spordivõimaluste laiendamine tooks noortele taas indu tegeleda oma füüsiliste võimete arendamisega. Vastavalt huvialadele saab võimalusel rajada külakeskuse territooriumile lisarajatisi. Põhjavee seisukord ja puurkaevu omandi küsimus külas teeb paljudele muret. Kuna kaev on olemas, aga puudub rendileping ja eraomanikul puudub ka huvi seda sõlmida on mure tõsine. Samuti on kasutuseloleva puurkaevu vee kvaliteet ja kaevu seisukord väga kehvad, mis lähtub ka kaevu uuringust ning vee analüüsist. Seega saab teha oletuse, et parim lahendus olukorra parandamiseks oleks uue puurkaevu rajamine koos filtersüsteemidega ning hilisem veetrasside ühendamine korrusmajadega.

Liivaranna, sadama, kalatööstuse, lasteaia ja kámpingute väljaehitamine on seotud ka maade omandi küsimusega ning selletõttu on see oma mahukuse poolest jäetud teisejärguliseks projektiks.

Külätänavate korrastamine nõuab eeskätt külaelanike koordineeritud vabatahtliku töö korraldamist ja materiaalset tuge. Väljaarendatud külaplats annab tugeva tõuke selle läbiviimiseks. See töö nõuab erinevate omanike vahelist suhtlemist ja koostöölubade

olemasolu.

7. KÜLA ARENDUSE TEGEVUSKAVA JA EELARVE

7.1. Külaarenduse tegevuskava

Kolga-Aabla küla arengukava näeb esimese ettevõtmisena ette külaplatsi arendamist ning ümbruskonna korrastamist. Sellega kaasnevalt suurendame tervisliku elukeskkonna ja heakorrastamise osatähtsust rannakülas. Samas on külaelanikud andnud lubaduse vabatahtlike töötundide korras ettevõtmist igati toetada.

7.2. Külaarenduse eelarve

Küla arengueelistest lähtuvalt on külale vajaminevate finantsiliste vahendite vajadus aastate lõikes alljärgnev:

Nr.	Projekt	Maksumus	Rahastaja	Toetaja	Tähtaeg
1	Külaplatsi rajamine	900 000	Struktuurfondid	Kuusalu vald	2010-2011
2	Puurkaevu rajamine	1 100 000	KIK	Külaselts	2010 -2011
3	Külatänavate heakorrastus	10 000	Külaelanikud Kinnistu omanikud	Kuusalu vald	2010- 2015
4	Tähistatud külatänavate võrgustiku väljaehitamine	30 000	Struktuurfondid	külaelanikud	2010-2011
5	Merele ligipääsu säilitamine ja parandamine			Kuusalu vald	2010-2015
6	Veetrasside ühendamine	900 000	KIK	Kuusalu vald	2012
7	Liivaranna väljaehitamine	150 000	Struktuurfondid	Kuusalu vald	2012-2013
8	Sadama renoveerimine		Struktuurfondid	Omanik ja külaselts	2012-2015
9	Lasteaia ja kämpingute kompleksi renoveerimine, telkimisplatsi rajamine		Struktuurfondid	Omanik	2011-2015
10	Kalatööstuse ümberehitamine hoonetekompleksi		Struktuurfondid	Omanik	2011-2015
	Finantsvajadused kokku	3 090 000			
	• struktuurfondid	2 500 000			
	• Kuusalu vald	390 000			
	• külaselts	200 000			

Kasutatud hinnad on ligikaudsed. Peale ehituslike nõuete täpset määratlemist ja hanke läbiviimist selgub tööde tegelik maht ja projektide täpne maksumus.

8. ARENGUKAVA ELLUVIIMINE JA JÄLGIMINE

Siinkohal toon välja küla arenduskavas eelistatuma arenguprojekti tegevuskava tabelina.

EESMÄRK	TEGEVUS	VASTUTAJA	MÄRKUSED
Külaplatsi väljaarendamine	Küla arengukava kinnitamine 2010 - 2015		
	Külaarengu eelprojektide koostamine ja külaelanike kooskõlastuste hankimine		
	Toetusprojektide koostamise alustamine		
	Arengekava täiendamine ja kaasajastamine		
	Toetusprojekti koostamine		
	- eesmärgid		
	- projektlahenduse esitamine		
	Tehniliste spetsifikatsioonide kirjutamine		
	Hankemenetlus, hinnapakumiste küsimine		
	Toetusprojekti kooskõlastamine		
	Toetusprojekti esitamine taotluse läbivaatajatele (Struktuurifond)		
	Taotluse saamine		
	Projekti elluviimine		
	- ehituse alustamine		
- ehituse koordineerimine			
- ehitustööde vastuvõtmine			
Projekti nõuetekohane lõpetamine			

Projekti eest vastutavaks isikuks on määratud projektijuht, kes on aruandekohustuslik MTÜ Kolga-Aabla Külaseltsi ees. Rahalist tuge soovib küla taotleda põhiosas Struktuurifondi ja muude meetmete kaudu ning puudujääva osa loodab küla saada omavalitsuse eelarvest, küla rahadest ja sponsoritelt. Kindlasti toetavad ettevõtmisi ka külaelanikud ise.

9. KÄSITLETUD ÕIGUSAKTID

Kuusalu valla põhimäärus

Kuusalu Vallavolikogu 26.05.2008 määrus nr 10 ja 06.12.2000 määrus nr 18 p 77(vee ja kanali arengukava)

Kuusalu Vallavolikogu 26.03.2003 otsus nr 68 Kuusalu valla ehitusmäärus

10. LÕPPSÕNA

Soodsa elu- ja ettevõtluskeskkonna loomine, kogu külapiirkonna tasakaalustatud arengu kindlustamine, keskkonnasõbralike ning tervislike eluviiside arendamine ning piirkondlike traditsioonide ja rannaküla püeiasustuse säilitamine on Kolga-Aabla küla arengukava üldmissioon. Et selleni jõuda, on vaja kogu külaelanikkonna ja koduvalla tihedat koostööd ning üksteise toetust.

Tiheda koostöö tulemusena ning eeskujulikult vormistatud ja läbi viidud arendusprojektide kaudu on aastal 2015 koht, kuhu soovitakse investeerida ning kuhu jääda elama. Sellega kaasnevalt muutub küla arenguvõimeliseks ning tugevaks ja turvaliseks elupaigaks kõigile põliselanikele ja suvitajatele, pakkudes eelkõige elanikkonnale kindlat ja turvalist elukeskkonda. Heakorrastatud küla annab seevastu tunnistust külaelanike tublidusest ning pakub silmarõõmu ja meelerahu nii läbisõitvatele kui peatuvatele turistidele kui ka alalistele elanikele.

Lisa 1. Küla asukoha kaart

Lisa 2. Kolga-Aabla puurkaevu veetöötlusjaamaks ümberehitamise ning veevärgitrasside ühendamise projektid

Projekt WS-21:	Kolga-Aabla küla puurkaevu nr 726 ümberehitamine veetöötlusjaamaks
	Vt <u>Skeem KOA-2</u>
Projekti eesmärk:	Kolga-Aabla küla ühisveevärki suunatava vee kvaliteedi parandamine.
Alternatiivid:	Alternatiiviks on KÜ Mereranna juures asuva puurkaevu nr 727 ümberehitamine ja sellele täiendava veetöötuse paigaldamine, kaev asub aga küla servas ning selle kaugus kaugemast tarbijast on suurem kui töökoja juures asuval kaevul nr 726. Kaevu nr 727 kasutuselevõtmine on otstarbekam juhul, kui kaevu nr 726 omandiküsimustes ei suudeta saada selgust.
Tulemused:	<i>keskkonnakaitselised</i> - riskid inimeste tervisele vähenevad. <i>majanduslikud</i> - võimaldab jätkata Kolga-Aabla küla tasakaalustatud arengut luues võimalused perspektiivseks elamumajanduse arenguks. <i>sotsiaalsed</i> - risk inimeste tervisele väheneb, sotsiaalne keskkond paraneb.

Tööde loetelu ja hinnanguline maksumus:

nr	objekt või tegevus	kogus	maksumus (EEK)
WS-21-1	Olemasoleva puurkaev-pumpla hoone lammutamine ja selle asemele uue kergmetallist hoone ehitamine ning hoonesse kuni 30 m ³ suuruse mahuti paigaldamine.	1	600 000
WS-21-2	Aeratsioonisüsteemi, plastmassmahuti (3 m ³) paigaldamine ja filtersüsteemi paigaldamine ammooniumi eraldamiseks.	1	200 000
WS-21-3	Olemasolevate raua- ning mangaanieraldus-seadmete ja liivafiltri ümberpaigaldamine.		10 000
WS-21-4	II-astme pumpade (Q=7 m ³ /h), sagedusmuunduri, rõhuanduri, hüdrofori ja automaatika paigaldamine.	2	100 000
	Projekteerimistööd, ehitusjärelvalve, ettenägematud kulud (kokku 20% ehitustööde maksumusest)		182 000
	kokku		1 092 000

Projekt WS-22:	Kolga-Aabla küla ühisveevärkide ühendamine
	Vt <u>Skeem KOA-2</u>
Projekti eesmärk:	Kolga-Aabla küla ja KÜ Mereranna ühisveevärkide ühendamine.
Alternatiivid:	Alternatiivid puuduvad.
Tulemused:	<i>keskkonnakaitselised</i> - riskid inimeste tervisele vähenevad. <i>majanduslikud</i> - võimaldab jätkata Kolga-Aabla küla tasakaalustatud arengut luues võimalused perspektiivseks elamumajanduse arenguks. <i>sotsiaalsed</i> - risk inimeste tervisele väheneb, sotsiaalne keskkond paraneb.

Tööde loetelu ja hinnanguline maksumus:

nr	objekt või tegevus	kogus	maksumus (EEK)
----	--------------------	-------	----------------

WS-22-1	Mereranna mü ja Kopraoja vahelise mü vahelise vahelise veetorustiku ehitus (de50pe, hea pinnas)	610 jm 2 siibrit	488 000
WS-22-1	Mustoja 3 mü ja Mustoja 2 ning Lemeti 1 mü vahelise torustiku ehitus	250 jm 2 siibrit	200 000
	Projekteerimistööd, ehitusjärelvalve, ettenägematud kulud (kokku 20% ehitustööde maksumusest)		137 000
	kokku	860 jm 4 siibrit	825 000

Seletus

Kolga-Aabla külaga seotud projektiks on Ektoni töökoja juures asuva puurkaev-pumpla rekonstrueerimine kaheastmeliseks veetöötusjaamaks ja küla ning KÜ Mereranna veevõrkude ühendamine. Kõigi külas asuvate ühisveevõrgu puurkaevude (nr 726, 1093 ja 727) vesi ei vasta joogivee kvaliteedi nõuetele raua, mangaani ja ammooniumisisalduse osas. Puurkaevudele nr 726 ja 727 on paigaldatud liivafiltrid (Astral 500 $Q_{max}=7,2$ m³/h) ja raua- ning mangaanieraldusseadmed (AFL-370, $Q=4,5$ m³/h). Puurkaevu nr 1093 väikese tootlikkuse ($Q=3,0$ m³/h) tõttu on mõistlik paigaldada täiendavad ammooniumieraldusseadmed puurkaevu nr 726 juurde ning ühendada sellega kogu küla veevarustus. Kaevud nr 727 ja 1093 jätta reservi. Puurkaevu nr 726 ümberehitamise eelduseks on kaevu omandisuhete eelnev selgitamine ja valduse ametlik üleandmine vee-ettevõttele.

Ühisveevärkidega on küla piirkonnas liitunud 63 leibkonda, veetarbimise vajadus on arvestuslikult kuni 23,6 m³/d ja KÜ Mereranna piirkonnas 24 leibkonda, veetarbimise vajadusega kuni 9,0 m³/d. Perspektiivis on küla ühisveevärgi tarbimine kokku 87 leibkonna ja endise töökoja territooriumil tegutsevate asutuste ulatuses arvestuslikult kuni 32,8 m³/d. Seetõttu on mõistlik rajatava veetöötusjaama juurde paigutada kuni 30 m³ suurune veemahuti.

Arvestades asula ühiskanalisisatsiooni ja reoveepuhasti väga halba seisukorda pole majanduslikult otstarbeks nende rekonstrueerimine. KÜ Mereranna juurde paigaldatakse reovee kogumiseks septik ning heitvee pinnasesse immutamiseks imbväljak. Sadevesi immutatakse haljasaladele ja teeäärsetesse kraavidesse.